

Finansal Liberalizasyon ve Küresel Krizin Yapısal Nedenleri: Gelişmekte Olan Ülkeler İçin Dersler

Özet

Bu çalışmanın amacı finansal liberalizasyon ile finansal krizler arasındaki ilişkiyi tarihsel bir süreç içerisinde incelemektir. Yirmi birinci yüzyılın henüz ilk on yılı tamamlanmadan küresel kapitalizm 1929 Büyük Buhranı ile karşılaştırılan yaygın ve derin bir ekonomik kriz yaşamaktadır. Bu krizin yapısal nedenlerinin anlaşılması için kapitalist dünya ekonomisinin 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren yaşadığı dönüşümler incelenmelidir. Günümüz küresel krizinin temel nedeni olarak kabul edilen ve neoliberal dönemin başat görüngüsü olan finansallaşma, ulusal ve uluslar arası ekonomide finansal motiflerin, finansal piyasaların, finansal aktör ve kurumların rolünün giderek artması olarak tanımlanabilir. Bu finansallaşma olgusunu ortaya çıkartan finansal liberalizasyon sürecinde, birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ülke finansal sistemlerini düzenleyici faaliyetlerden vazgeçme yoluna gitmişlerdir. Finansal liberalizasyonun özellikle gelişmekte olan ülkelerde yetersiz düzenleme faaliyetlerine bağlı olarak aşırı risk üstlenen finansal piyasaların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Liberalizasyon uygulamalarına bağlı olarak para ve bankacılık krizlerinin birlikte ortaya çıktığı ikiz krizlerin görülme sıklıkları artmıştır. Bu çalışma kapsamında kriz sonrası dönemde sürdürülebilir bir iktisadi büyümeyi sağlayacak politika alternatifleri gelişmekte olan ülkeler perspektifinden de tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Finansal Liberalizasyon, Finansallaşma, Finansal Kriz, Gelişmekte Olan Ülkeler*

Financial Liberalization and the Structural Roots of the Global Crises: Lessons for Developing Countries

Abstract

The main aim of this study is to analyze the connection between financial liberalization and financial crises in historical context. The global economy is experiencing crisis which has been hailed as the most devastating crisis of capitalism since the great depression of 1929. The Neoliberal Regime took root in the 1980s and consolidated in the 1990s. Financialization which is a major phenomenon of neoliberal regime, means the increasing role of financial motives, financial markets, financial actors and financial institutions in the operation of domestic and international economies. In this period, many developed and developing countries have liberalized their financial markets. The financial liberalization opens up new opportunity for financial sectors often resulting in excessive risk taking because of lack of adequate regulation particularly emerging economies. As a result, currency and banking crises (twin crises) are closely linked in aftermath of liberalization. In this paper, policy framework is also discussed from developing countries perspective.

Keywords: *Financial Liberalization, Financialization, Financial Crises, Developing Countries*

Cem Okan TUNCEL¹

¹ Araş. Gör. ; Uludağ Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü; Görükle Kampüsü, Bursa, TÜRKİYE
Tel: 224 2941177 /
E mail: cotuncel@uludag.edu.tr